

Notat om tilråding av vedtak om oppheving av vernesone

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Til: Seksjonssjef Lise Charlotte Rokkones

Dato: 28. august 2024

Fra: Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

Saksnummer: 2023/159696

FASTSETTELSE AV ENDRINGSFORSKRIFT

-om opphevelse av vernesonen i restriksjonssoneforskrift for ILA i Austevoll, Bjørnafjorden, Tysnes, Øygarden og Bergen kommuner, Vestland.

Innholdet i forskriftsforslaget:

Forskrifter om restriksjonssone for infeksjøs lakseanemi (ILA) opprettes for å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen hos fisk i forskriftens virkeområde.

Vi foreslår nå en endring av [Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi \(ILA\) hos akvakulturdyr, Austevoll, Bjørnafjorden, Tysnes, Øygarden og Bergen kommuner, Vestland - Lovdata](#)

I forskriftens § 2 om virkeområde, oppheves vernesonen rundt lokalitet 29336 Trælsøyosen i Austevoll kommune med virkning fra 28. august 2024. Dagens overvåkingssone oppheves samme dato. Lokalteter som tidligere var omfattet av overvåkingssonen, tas ut av restriksjonssoneforskriften. Ny overvåkingssone vil utgjøre det området som tidligere var vernesone. Restriksjonssonen går over i en overvåkingssone fra 28. august 2024. Den foreslåtte overvåkingssonen vil gjelde i to år fra vernesonen ble opphevet, altså til 28. august 2026.

Utover opphevelse av vernesonen og endring av overvåkingssonens utstrekning, foretas det følgende endringer i restriksjonssoneforskriften:

For forskrifter som endres etter september 2023, hvor vernesonen oppheves, avviker vi fra forskriftsmalen og tar ikke inn et nytt ledd i § 10 med forbud mot å flytte fisk fra overvåkingssonen. Dette forbudet relaterer seg til kategorisering av helsestatus fra omsetnings- og sykdomsforskriften og beslutning (EU) 2015/1554, og har vært inkludert i endringsforskriftene siden våren 2021. Dette forbudet tas ikke med i fremtidige restriksjonssoneforskrifter.

Kravene til overvåking vil fortsatt gjelde i to år til.

Bakgrunn:

Vernesonen i restriksjonssoneforskriften har sin bakgrunn i utbrudd av fiskesykdommen ILA ved lokaliteten 29336 Trælsøyosen i Austevoll kommune i Vestland fylke i juli 2023.

Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Austevoll, Bjørnafjorden, Tysnes, Øygarden og Bergen kommuner, Vestland, ble fastsatt 10. august 2023.

Mattilsynet, region Sør og Vest sendte 20. august 2024 anmodning til Mattilsynets hovedkontor ved seksjon fiskehelse og fiskevelferd om å oppheve vernesonen rundt lokalitet 29336 Trælsøyosen 28. august 2024.

I anmodningen opplyste regionen at vernesonen startet koordinert brakklegging 28. juni 2024. Utbruddslokaliteten Trælsøyosen var tømt for fisk 12. september 2023, og opprydding, vask og desinfeksjon av anlegget ble godkjent av Mattilsynet 1. mars 2024. Pålagt tre måneders brakklegging ble påbegynt samme dato.

Vernesonen omfatter i tillegg til lokalitet Trælsøyosen, også lokalitetene 30837 Torangskjeret, 25835 Flatøyflu, 20595 Kyrholmen S og 13035 Sauaneset I. Lokalitet Torangskjeret har ikke hatt fisk i sjøen siden 2022, men fikk dispensasjon til å sette ut fisk fra 1. august 2024. Lokalitet Flatøyflu fikk godkjent vask og desinfeksjon 14. mars 2024. Lokalitet Kyrholmen S fikk godkjent vask og desinfeksjon 21. mars 2024. Lokalitet Sauaneset I fikk godkjent vask og desinfeksjon 28. juni 2024.

Det vil si at pålagt tre måneders brakklegging av utbruddslokalitet og pålagt to måneders koordinert brakklegging av vernesonen er oppfylt 28. august 2024.

Regionen mener alle forhold som er beskrevet i forskriftens § 13 om krav til opphevelse av vernesonen er oppfylt 28. august 2024, og anmoder derfor hovedkontoret om å oppheve tiltakene i vernesonen og gjøre vernesonen om til ny overvåkingssone fra samme dato.

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd er enig i regionens vurdering, og ber om at vedlagte endringsforskrift om opphevelse av vernesonen fastsettes.

Restriksjonssoneforskriften skal i tråd med forskriftens § 18 andre ledd, oppheves automatisk to år etter fastsettelse av endringsforskrift som opphever vernesonen i samsvar med forskriftens § 13. Restriksjonssoneforskriften vil derfor oppheves automatisk 28. august 2026.

Formål:

Formålet med forskrift om restriksjonssone er å hindre videre spredning av ILA. Formålet med foreslåtte endring av forskriften er å oppheve vernesonen nå som kravene for sykdomsbekjempelse er oppfylt. Området går nå over i neste fase med overvåking av ILA.

Høring:

Opphevelsen av vernesonen skjer i tråd med anvisning i forskriften og trenger ikke særlig høring, se forskriftens § 13.

Tilråding:

Basert på vurderingene ovenfor, tilrår seksjon fiskehelse og fiskevelferd at vedlagte forskrift om endring av forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Austevoll, Bjørnafjorden, Tysnes, Øygarden og Bergen kommuner, Vestland, fastsettes.

Vedlegg:

Forskrift om endring av forskrift 10. august 2023 nr. 1316 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Austevoll, Bjørnafjorden, Tysnes, Øygarden og Bergen kommuner, Vestland

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 28. august 2024 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, delegeringsvedtak 5. mai 2004 og forskrift 6.april .2022 nr. 632 som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om melding, rapportering overvåkning, utryddelsesprogram og sykdomsfri status for bestemte dyresykdommer (dyrehelseovervåkningsforskriften) § 3, jf. forordning (EU) 2020/689 art. 58.

I

I forskrift 10. august 2023 nr. 1316 om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Austevoll, Bjørnafjorden, Tysnes, Øygarden og Bergen kommuner, Vestland, gjøres følgende endringer:

Tittel på forskriften skal *endret* lyde: «*Forskrift om restriksjonssone for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Austevoll, Bjørnafjorden og Tysnes kommuner, Vestland*»

§ 2 skal *endret* lyde:

Forskriften gjelder opprettelse av restriksjonssone bestående av vernesone og overvåkningssone i Austevoll, Bjørnafjorden, Tysnes, Øygarden og Bergen kommuner, Vestland fylke.

Vernesonen omkring lokalitet 29336 Trælsøyosen i Austevoll kommune oppheves med virkning fra 28. august 2024. Området som omfattet vernesonen vil fra 28. august 2024 utgjøre ny overvåkingssone.

Overvåkingssonen omfatter lokalitetene 29336 Trælsøyosen, 13035 Sauaneset I, 13036 Gjengane, 25835 Flatøyflu, 20595 Kyrholmen S og 30837 Torangskjeret, og avgrenses:

- *Over Hundvåkosen fra Holmsundskjeret nord på Huftarøy (5,199586; 60,123093) til et punkt i vannet (5,183698; 60,121967), videre til et punkt i vannet sør for Fjæreskjeret (5,172419; 60,124552), videre til et punkt i vannet (5,164691; 60,128963), videre til sørenden av Krossøya (5,180403; 60,141360)*
- *Fra nordøstsiden av Krossøya (5,185815; 60,149068) til et punkt i vannet nord for øya Sandtorr (5,197499; 60,162588), videre til et punkt i vannet rett øst for Kyreholmen (5,214195; 60,166218), videre over fjorden til Storeknappen på Forstrøno (5,307500; 60,154509)*
- *Fra et punkt sør på Forstrøno (5,324735; 60,153950) over Forstrønesundet til et punkt vest på Strøno (5,325655; 60,153884)*
- *Fra Husfjelltangen sør på Strøno (5,350261; 60,141628) til et punkt i Bjørnafjorden (5,347181; 60,106853), videre til et punkt i vannet nord i Langenuen (5,332981;*

- 60,082557), videre til et punkt i Langenuen rett utenfor ØInavågen på Huftarøy (5,309623; 60,062405), videre til Døshaugneset på Huftarøy (5,301152; 60,067094)
- Fra Sauganeset (5,262967; 60,088325) over vannet til Veggjaneset (5,260574; 60,089307), begge på Huftarøy.

Koordinatene er angitt i desimal grader.

I vedlagte kart er overvåkingssonen merket med gult.

Kapittel II om tiltak i vernesonen oppheves.

§ 13 skal endret lyde:

Etter at all laksefisk fra anleggene i vernesonen er slaktet ut, anlegg og utstyr forskriftsmessig rengjort og desinfisert, lokalitetene har gjennomført en samordnet brakklegging av vernesonen i minimum to måneder og anlegg der det er påvist ILA er brakklagt i minimum tre måneder, kan Mattilsynet vedta at vernesonen skal oppheves. *Fra samme dato gjøres vernesonen om til ny overvåkingssone. Vernesonen omkring lokalitet 29336 Trælsøyosen i Austevoll kommune oppheves med virkning fra 28. august 2024. Området som var omfattet av vernesonen utgjør fra 28. august 2024 ny overvåkingssone.*

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

II

Forskriften trer i kraft straks

Vedlegg 1:

Kart over ILA-restriksjonssone i Austevoll, Bjørnafjorden og Tysnes kommuner, Vestland

